

KEMI-TORNION AMMATTIKORKEAKOULU

Yhteistyömahdollisuuksien tutkiminen

Case Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu ja Digipolixen yrityshautomo

Tiina Kaukoniemi & Joonas Kärkkäinen

Liiketalouden koulutusohjelman opinnäytetyö
Logistiikan suuntautumisvaihtoehto
Tradenomi

KEMI 2012

TIIVISTELMÄ

Kaukoniemi, Tiina & Kärkkäinen, Joonas. 2012. Yhteistyömahdollisuuksien tutkiminen, Case Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu ja Digipolixen yrityshautomo. Opinnäytetyö. Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu. Liiketalouden koulutusyksikkö. Sivuja 29. Liitteet 1-2.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tutkia Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelman ja Digipolixen yrityshautomo Innovaattorin yhteistyön kehittämismahdollisuuksia siten, että KTAMK:n ja yrityshautomon välille saataisiin jatkuva vuorovaikutteinen yhteistyö. Tutkimuksen empiirisen osuuden suoritimme laadullisella tutkimusmenetelmällä. Tiedonhankintamenetelmänä käytimme puolistrukturoitua haastattelua. Haastattelimme neljää yrityshautomossa ollutta yritystä ja kolmea henkilöä KTAMK:n henkilöstöstä. Tutkimusta tukemaan hankimme teoretietoaa liiketalouden kirjallisuutta ja ammattikorkeakoululainsäädäntöä hyväksi käyttäen.

Tutkimustulosten perusteella avoimempi ja käytännönläheisempi yhteistyö olisi toivottavaa, etenkin jos se on pitkäkestoisempaa ja jatkuvampaa. Nykyisellä tasolla yhteistyö on usein kertaluontoista ja jää niin sanotusti pintaraapaisuksi. Tutkimuksessa haastateltujen mielestä hautomoyritysten käyttäminen KTAMK:n kursseilla toimeksiantajina olisi hyvä idea. Haastatellut hautomoyrittäjät olivat kiinnostuneita etenkin myyntiin ja markkinointiin liittyvistä toimeksiannoista.

Tutkimuksen tuloksia ei voida yleistää muihin ammattikorkeakouluihin ja yrityshautomoihin Suomessa, sillä tutkimuksen otos koostuu vain Kemi-Tornion alueella toimivista yrityksistä. Tämän tutkimuksen tulokset tukevat ammattikorkeakoululaissa asetettuja vaatimuksia työelämälähtöisestä sekä käytännönläheisestä opiskelusta ammattikorkeakoulussa.

Asiasanat: yrittäjyys, yhteistyö, yritysvalmennus, yrityshautomot, työelämälähtöisyys

ABSTRACT

Kaukoniemi, Tiina & Kärkkäinen, Joonas 2012. Research of collaboration possibilities between Kemi-Tornio University of Applied Sciences and Digipolis Business Incubator. Bachelor's Thesis. Kemi-Tornio University of Applied Sciences. Business and Culture. Pages 29. Appendices 1-2.

The objective of this study is to examine the development possibilities for continuous and interactive collaboration between the business administration degree programme at Kemi-Tornio University of Applied Sciences and Digipolis business incubator Innovaattori. The empirical part of this study was carried out using a qualitative research method and the data was collected with semi-structured interviews. Four entrepreneurs using the business incubator's services and three staff members of Kemi-Tornio University of Applied Sciences were interviewed. Literature on business administration and legislation on Finnish polytechnics were used as secondary data to support the results of this study.

Based on the research results, it can be stated that a more open and practical collaboration is welcomed, especially when the collaboration is continuous and long-lasting. Currently, the collaboration has often been very short-termed and the results have usually been lacking and not very through. According to the entrepreneurs, the possibility to attend classes as a client is a very good idea. The entrepreneurs were especially interested in commissioning projects for their sales and marketing functions.

The results of this study cannot be generalized for other universities and business incubators operating in Finland because the sample for this study was small. The results of this study support the requirements imposed by the legislation on Finnish polytechnics on university studies for being practical and working life oriented.

Keywords: entrepreneurship, collaboration, business training, business incubators, working life oriented studies

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
1.1	Tutkimuksen tavoite ja rajaus.....	6
1.2	Toimeksiantajan ja case-yritysten esittely.....	6
1.3	Esihautomotoiminta Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa	7
1.4	Tutkimusmenetelmä ja valinnan perustelut.....	8
2	YRITYSHAUTOMOPALVELUT	9
2.1	Yrityshautomopalvelu	9
2.2	Yrityshautomotoiminta Suomessa ja maailmalla	10
2.3	Yrityshautomo Innovaattori	11
2.4	Innovaattorin hautomoprosessi.....	11
3	KEMI-TORNION AMMATTIKORKEAKOULU	13
3.1	Perustietoa Kemi-Tornion ammattikorkeakoulusta.....	13
3.2	Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun liiketalouden opinnot.....	13
4	EMPIIRISEN TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	15
4.1	Tutkimushaastattelu.....	15
4.2	Tutkimusprosessi.....	16
4.3	Tulosten analysointi	17
5	TUTKIMUSTULOKSET	18
5.1	Yrityshaastatteluiden tulokset	18
5.2	Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun henkilöstön haastattelujen tulokset.....	20
6	JOHTOPÄÄTÖKSET JA OMA POHDINTA	22
	LÄHTEET.....	25
	LIITTEET	28

1 JOHDANTO

Ammattikorkeakoulutus pyrkii olemaan mahdollisimman käytännönläheistä, minkä on todettu olevan hyödyksi työelämälähtöiselle oppimiselle. Juuri tämän vuoksi monia kursseja suoritetaan Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa (KTAMK) toimeksiantoina alueen oikeille pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yrityksille). Tällaisia toimeksiantoja voivat esimerkiksi olla yrityksen liiketoimintasuunnitelman laatiminen tai yrityksen kehittäminen. Näiden toimeksiantojen tavoite on olla hyödyksi niin opiskelijoille kuin yrittäjillekin.

Opinnäytetyömme aihe on KTAMK:n liiketalouden opintojen ja Digipoliksen yrityshautomon välisten yhteistyömahdollisuuksien tutkiminen. Alkuperäinen ja rajaamaton idea-aihe opinnäytteelle tuli Digipolikselta ammattikorkeakoulun kautta ja sen aiheena oli yleisesti Digipoliksen ja KTAMK:n yhteistyö. Valitsimme kyseisen aiheen, koska se vaikutti kiinnostavalta ja haastavalta. Rajasimme aiheen käsittelemään ainoastaan liiketalouden koulutusohjelmaa, sillä olemme itse opiskelleet kyseisessä koulutusohjelmassa. Tämä tutkimus on tärkeä, koska se tukee KTAMK:n toimintaympäristön yhteistyömahdollisuuksien edistämistä, eikä tällaista tutkimusta ole aiemmin toteutettu.

Ammattikorkeakoululain (9.5.2003/351) ensimmäisen luvun 4 § ja 5 § on säädetty millaista ammattikorkeakouluopetuksen tulee olla. Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on muun muassa tukea yksilön ammatillista kasvua ja alueen elinkeinorakenteen tutkimus- ja kehitystyötä. Työelämäosaamisen ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi ammattikorkeakoulujen tulee antaa ja kehittää myös aikuiskoulutusta. Ammattikorkeakoulujen tulee tehdä yhteistyötä muun muassa alueensa elinkeinoelämän sekä muiden korkeakoulujen ja oppilaitosten kanssa.

”Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimukseen sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin, tukea yksilön ammatillista kasvua ja harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä

työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä sekä taiteellista toimintaa. Tehtäviään hoitaessaan ammattikorkeakoulujen tulee edistää elinikäistä oppimista. Ammattikorkeakoulut antavat ja kehittävät aikuiskoulutusta työelämäosaamisen ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi. Ammattikorkeakoulun tulee tehtäviään suorittaessaan olla erityisesti omalla alueellaan yhteistyössä elinkeino- ja muun työelämän sekä suomalaisten ja ulkomaisten korkeakoulujen samoin kuin muiden oppilaitosten kanssa.”

(Ammattikorkeakoululaki 9.5.2003/351)

1.1 Tutkimuksen tavoite ja rajaus

Tutkimuksemme tavoitteena on tutkia, miten KTAMK:n opintojen ja yrityshautomon toiminnan välille voisi luoda vuorovaikutteisen yhteistyön, jotta se hyödyttäisi molempia osapuolia mahdollisimman paljon. Käytämme tutkimuksessamme case-yrityksinä seuraavia yrityshautomossa toimineita yrityksiä: Kide Solutions, Tuunaustoimisto iLme, Polaris Kielipalvelut Oy ja Lakiasiaintoimisto Tuula Mäkinen Oy. Nämä yritykset ovat suhteellisen uusia ja niiltä saatava tieto on tuoretta. Ilman tällaista rajausta tutkimuksestamme olisi tullut liian laaja opinnäytetyömme tutkimusta ajatellen eikä se olisi vastannut tutkimuskysymyksiin.

Tutkimuksemme vastaa kysymyksiin:

- Miten liiketalouden koulutusohjelma voisi tukea hautomoyritystä ja päinvastoin?
- Millainen yhteistyö Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun ja Digipoloksen yrityshautomon välillä olisi toivottavaa?

1.2 Toimeksiantajan ja case-yritysten esittely

Toimeksiantajamme, Digipolis on Kemin alueella toimiva suurin teknologiakylä Lapissa. Digipoliksessa toimii 40 eri yritystä ja organisaatiota ja se työllistää 500 henkilöä. Nämä koostuvat kuudesta eri toimialasta, joita ovat teollisuuspalvelut,

elektroniikka, tietotekniikka, ympäristöteknologia, yritys- ja koulutuspalvelut sekä kylmä- ja talviteknologia. Digipolis toimii yritysälähtöisesti vastaamalla yritysten kehittämishaasteista erityisesti tieto- ja prosessiteollisuuden rajapinnassa, mutta mukaan kuuluu myös muita teollisuuden alueita, joiden rajapinnassa Digipolis toimii. Näitä ovat mm. kylmä- ja ääriolosuhteet. Digipolis on kehittynyt palvelemaan paikallista ja alueellista yrityskehittämistä vuosien määrätietoisella työllä. Digipolis on kasvanut ja kehittynyt niin kansallisen, kuin kansainvälisenkin monipuolisen yhteistyön avulla. Hyödyllisintä, kansainvälistä yhteistyötä Digipoliksella on ollut Pohjois-Ruotsissa. (Digipolis - sivusto, 2011.)

Kide Solutions Oy (2011) tarjoaa uudenlaista ratkaisua asiakaspalveluun. Sen tuote, DUUU-dialogitulkki, on suunniteltu helpottamaan asiakaspalvelua monikielisissä ympäristöissä niin, ettei kielimuurin tarvitse olla enää este kommunikoinnille. Tuunaustoimisto iLme (2011) kehittää yritysten imagoa niin sisäisesti kuin ulkoisestikin. Sen omien sanojen mukaan ”Tuunarin puoleen käännyttään, kun halutaan viihtyisät ja mieleenpainuvat työskentelytilat, yritystapahtumat tai uudenlainen tapa mainostaa.” Polaris Kielipalvelut Oy (2011) tarjoaa tulkkaus- ja kääntöpalveluja 26 kielellä asiakkaan tarpeiden pohjalta. Yritys palvelee maanlaajuisesti viranomaisia, yrityksiä sekä yksityishenkilöitä. Sen tulkkiverkosto kattaa koko maan. Lakiasiantomisto Tuula Mäkinen Oy (2011) tarjoaa palveluitaan liikejuridiikan alueilla. Sen toimintaideana on tuottaa kokonaisvaltaisesti yrityksille niiden tarvitsemat oikeudelliset palvelut. Yritys mainostaa palveluitaan sivuillaan seuraavasti: ”Yritys voi keskittää voimavaransa ja osaamisensa ydinalueelle ja jättää liiketoimintaan liittyvät ympäristö-, yhtiö-, sopimus- työ-, sekä muut oikeudelliset asiat lakiasiantomiston hoidettavaksi.”

1.3 Esihautomotoiminta Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulussa on Spinnovaattori-hankkeessa luotu toimintamalli esihautomotoiminnalle Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun opiskelijoille. Ammattikorkeakoulussa esihautomotoimintaa toteutetaan LiikeAkademia-oppimisympäristössä. Esihautomotoiminnalla edistetään syntyvien yritysten sekä yrittäjien ja opiskelijoiden verkottumista että yritystoiminnan kasvua toiminta-alueella.

Sillä edistetään myös kantavien yritysideoiden kehittämistä sekä korkeakoululähtöistä yrittäjyyttä. Toiminnalla edistetään myös opiskelijoiden positiivista asennoitumista yrittäjyyteen. Esihautomossa tuetaan opiskelijalähtöisten liiketoiminta- ja yritysideoiden syntymistä, testaamista ja kehittämistä niin, että liiketoiminta-aihiot voidaan siirtää esihautomovaiheen jälkeen Innovaattori -yrityshautomon toiminnan piiriin.

1.4 Tutkimusmenetelmä ja valinnan perustelut

Aineisto tutkimukseemme tulee kerätä haastatteluin, eikä haastateltavien määrä ollut suuri, joten valitsimme opinnäytetyömme toteutustavaksi kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimusmenetelmän. Hirsjärven, Remeksen ja Sajavaaran (2007, 160) mukaan kvalitatiivisessa tutkimuksessa kohdetta pyritään tutkimaan mahdollisimman kokonaisvaltaisesti ja siinä käytetään induktiivista analyysia, jossa pyrkimyksenä on paljastaa odottamattomia seikkoja. Tutkimuksemme tavoite on juurikin tällaisten odottamattomien seikkojen paljastaminen ja uuden tiedon löytäminen. Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara (2007, 160) jatkavat kertoen, että tutkimuksen kohdejoukko valitaan tarkoituksenmukaisesti, kuten mekin teimme tutkimuksessamme.

Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara (2007, 160) kertovat, että kvalitatiivisessa tutkimusmenetelmässä aineiston hankinnassa suositaan metodeja, joissa tutkittavien näkökulmat ja ”ääni” pääsevät esille. Tällaisiin metodeihin lukeutuu muun muassa myös käyttämämme haastattelu. Tarkemmin sanottuna aineistonhankintametodina käytimme puolistrukturoituja haastatteluita.

Teorian tavoitteena on täsmentää ja ohjata tutkimusta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että käytämme induktiivista logiikkaa, eli tieteen logiikkaa, jossa päätellään yleinen tosiasia yksittäisistä tapauksista (Saukkonen, 2011). Teoriatiedon tutkimukseemme hankimme liiketalouden opetussuunnitelmaa ja koulutusoppaita sekä ammattikorkeakoululakia että Digipolista ja yrityshautomoa koskevia Internet-lähteitä hyväksi käyttäen. Lisäksi haastattelimme Digipoloksen yrityskehittäjä Jukka Auran.

2 YRITYSHAUTOMOPALVELUT

Auranevan ja Helamon (2011) yrityshautomo -tietopaketi käy ilmi, että yrityshautomoiden asemasta on tullut tärkeämpi kansallisen innovaatiopolitiikan välineenä ja niiden rooli on keskeinen kannustettaessa yrittäjyyteen sekä vauhditettaessa uusien kasvuyritysten syntymistä. Sitra (2008), eli Suomen itsenäisyyden juhlarahasto, on laatinut raportin, jonka mukaan hautomopalveluiden käyttö on valtakunnan tasolla lisääntynyt ja samalla tyytyväisyys hautomopalveluihin parantunut. Hautomon tuoma lisäarvo yrityksille on se, että yrityksen käynnistysvaiheen sudenkuopat vältetään ja liiketoiminta saadaan käyntiin onnistuneesti. Hautomon sisäänottokriteerit ovat tosin tiukentuneet, ja lisäksi palveluita suunnataan yhä valikoivammin parhaan kehityspotentiaalisiin omaaville yrityksille.

2.1 Yrityshautomopalvelu

Yrityshautomopalvelu on eräänlainen toimintaympäristö liikeidean kehittämiseen ja yritystoiminnan käynnistämiseen. Sen tarkoitus on auttaa kaikissa yritystoimintaan liittyvissä kysymyksissä. Hautomoyritykset saavat maksutonta neuvontaa ensimmäisen toimintavuoden ajan. Hautomon tarkoituksena on hankkia yrittäjälle sopiva kumppanuusverkosto sekä ohjata tarvittaessa omaehtoiseen koulutukseen. Yrityshautomopalvelua suositellaan yrittäjille, jotka haluavat käynnistää uutta ja innovatiivista liiketoimintaa Kemi-Tornion alueella. (Auraneva & Helamo 2011.)

Yrityshautomon palveluihin sisältyy harjoitteluympäristö liikeidean kehittämiseen ja liiketoiminnan käynnistämiseen, yrittäjän joustava neuvonta kaikissa yritystoiminnan kysymyksissä, kumppanuusverkoston ohjaus, yrittäjän omaehtoisen koulutautumisen opas sekä tila- ja toimistopalvelut. Kasvupalvelut auttavat ja aktivoivat yrityksiä kehittämishankkeiden alkuvaiheissa ohjaamalla yritysten verkostoitumista etsimällä kumppanuussuhteita. Kasvupalveluihin kuuluu myös yritysten neuvonta tarjolla olevasta kehittämisrahoituksesta ja sen hakumenetelmistä. Aloittava yrittäjä saa

ohjausta kehittämishankkeen käynnistymiseen ja asiantuntijapalveluihin ja organisointiin. (Auraneva & Helamo 2011; Kemi-Tornion alueyrityspalvelut – sivusto 2011.)

2.2 Yrityshautomotoiminta Suomessa ja maailmalla

Simo Saurio (2003, 12) kertoo kirjassaan Yrittäjyyden edistäminen ja yrityshautomotoiminta ammattikorkeakouluympäristössä, että tyypillinen kehitystrendi on aitojen yritys- ja työelämän tilanteiden tuleminen oppimisprosesseihin mukaan. Saurio kertoo opiskelijoiden motivaation nousevan tällaisten oppimismetodien myötä, ja sanoo opettajan roolin olevan lähinnä valmentaja tai asiantuntijaopettaja. Yrityshautomotoimintaa alettiin kokeilla Suomessa vuosina 1987-88, jolloin kokeiltiin erilaisia konsepteja vaihtelevalla menestyksellä. Alussa toimintaa jäi 18 hautomoon. Seuraavassa kokeilussa vuosina 1995-2001 Suomen liityttyä EU:hun oli käytettävissä julkista kehittämisrahaa enemmän kuin aiemmin. Niinpä hautomoiden määrä kasvoi 86:een. Kolmannessa vaiheessa pääasioiksi nousevat kansainvälistyminen, verkottuminen, erikoistuminen, yksinäistäminen sekä tiede- ja ammattikorkeakoulujen mukanaolo. (Saurio 2003, 13.)

Hautomoita on Saurion (2003, 13-14) mukaan kolmea tyyppiä; sulautetut (embedded), itsenäiset (independent) ja suuryritysten sisäiset (intern). Suomalaiset hautomot ovat pääosin sulautettuja, eli ne ovat jonkin suuremman prosessin tai organisaation osia ja pääasiassa ne toimivat ammatti- tai tiedekorkeakoulujen, teknologiakeskusten tai seudullisten kehityskeskusten yhteydessä. Suomessa on hyvin vähän itsenäisiä hautomoita, toisin kuin Yhdysvalloissa niitä on runsaasti, sillä niiden rahoitus pohjaa tulee usein hautomossa olevien yritysten maksamista vuokrista. Suuryritysten sisäiset hautomot on perustettu uusien tuote- tai palveluideoiden kaupallistamista varten suurten yritysten sisällä.

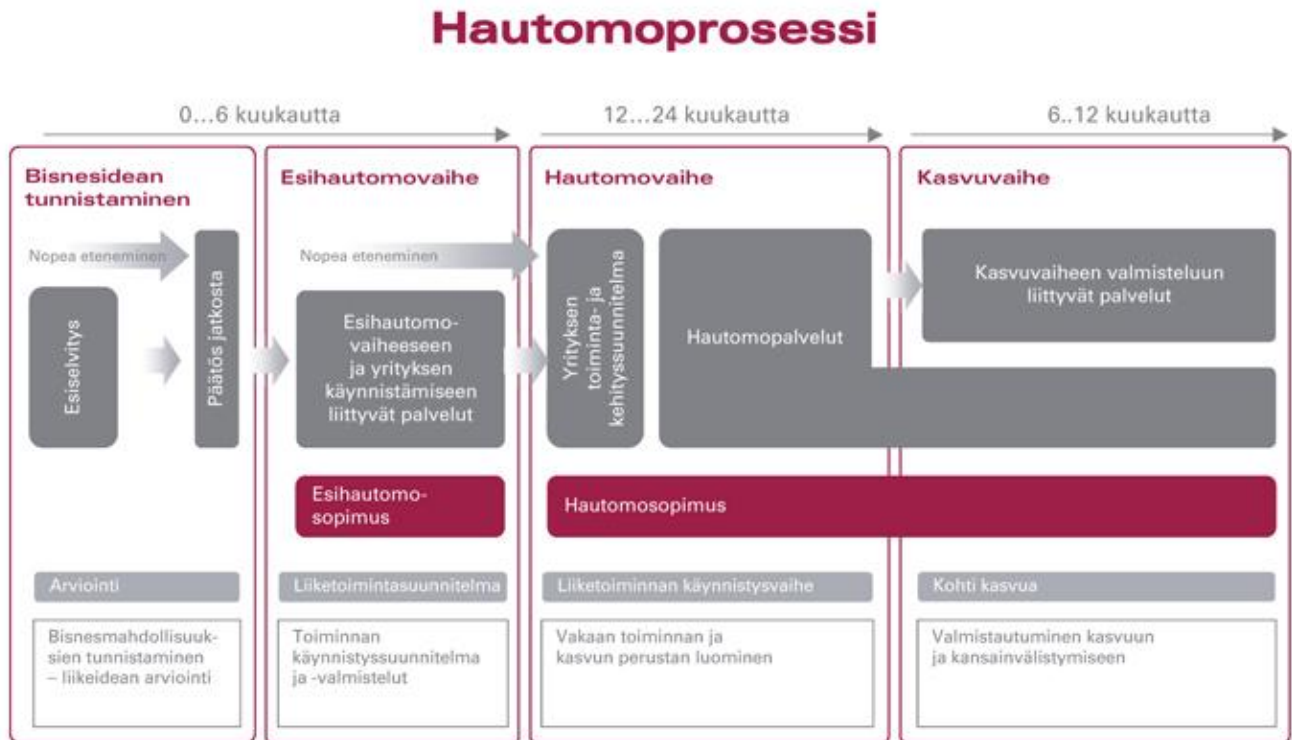
2.3 Yrityshautomo Innovaattori

Innovaattori -yrityshautomo on toiminut Kemi-Tornion alueella vuodesta 1996 lähtien. Hautomon kautta Kemi-Tornion alueelle on syntynyt kymmeniä uusia yrityksiä. Yrityshautomossa on vuosittain 5 – 10 yritystä. Yrityshautomon tilat ovat Kemien teknologiakylässä Digipoliksella sekä Torniossa Raatihuoneen Yritystalossa. Hautomo tarjoaa yrityksille toimitilat, mutta yritys voi hyödyntää hautomon palveluita myös sijoittumatta itse hautomon tarjoamiin tiloihin. Yrityshautomotoimintaa ylläpitää Kemien Digipolis Oy ja Team Botnia Oy. Yrityshautomotoiminta on osa Digipoloksen ja Team Botnian palvelukonseptia. Team Botnia Oy on Tornion kaupungin ja pk-yritysten omistama kehittämissyhtiö. Sen tarkoituksena on alueen elinkeinoelämän kehittäminen ja monipuolistaminen sekä työllisyyden edistäminen. Yhtiö hankkii toimitiloja ja neuvoo yrityksiä perustamiseen, paikkakunnalle siirtymiseen ja kehittämiseen liittyvissä asioissa. (Team Botnia –sivusto 2012.) Yrityshautomoon ei ole erillistä hakuaikaa, joten uusia yrityksiä voidaan valita joustavasti. Yrityksen toimialalle ei aseteta rajoituksia, mutta liikeidealta edellytetään realistisuutta ja innovatiivisuutta. Yrityshautomon vetäjänä toimii yrityskehittäjä Jukka Auranen. (Auranen 2012.)

2.4 Innovaattorin hautomoprosessi

Yritykset, jotka hakeutuvat yrityshautomoon käyvät läpi prosessin, jota kutsutaan hautomoprosessiksi. Yrityshautomo Innovaattorissa hautomoprosessi jakaantuu neljään eripituisen vaiheeseen (Kuvio 1). Ensimmäinen vaihe on bisnesidean tunnistaminen, jossa arvioidaan liikeideaa ja tehdään esiselvitysten avulla nopea päätös, kuinka tästä jatketaan. Tästä seuraa esihautomovaihe, jossa aloittava yrittäjä saa tietoa yrityksen käynnistämiseen liittyvistä asioista. Yrittäjä tekee hautomon kanssa myös esihautomosopimuksen ja mahdollisen liiketoimintasuunnitelman. Yrittäjän kanssa tehdään myös yritystoiminnan käynnistysuunnitelmat ja alkuvalmistelut. Näihin ensimmäisiin vaiheisiin kuluu aikaa noin kuusi kuukautta. Tämän jälkeen päästään itse hautomovaiheeseen ja sen kautta kasvuvaiheeseen. Yrityksen kanssa luodaan toiminta- ja kehityssuunnitelma, ja tehdään hautomosopimus. Monipuoliset hautomopalvelut ovat yrittäjän käytettävissä ja liiketoimintaa aletaan käynnistellä. Hautomovaihe on yhteydessä kasvuvaiheeseen, jossa valmistaudutaan kasvuun ja kansainvälistymiseen.

Hautomovaihe kestää 12 - 24 kuukautta ja kasvuvaihe 6 - 12 kuukautta. Yhteensä koko hautomoprosessi kestää 18 - 42 kuukautta. (Auraneva & Helamo 2011.)

Kuvio 1. Hautomoprosessi (Auraneva & Helamo 2011.)

3 KEMI-TORNION AMMATTIKORKEAKOULU

3.1 Perustietoa Kemi-Tornion ammattikorkeakoulusta

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu on perustettu 1992, ja se on Suomen toiseksi pohjoisin ammattikorkeakoulu. KTAMK on osa Lapin korkeakoulukonsernia, johon kuuluvat myös Lapin yliopisto ja Rovaniemen ammattikorkeakoulu. Lapin korkeakoulukonsernin tavoite on varmistaa yliopisto- ja korkeakoulutasoisen koulutuksen, tutkimuksen ja taiteellisen toiminnan tulevaisuus Lapissa. Lapin korkeakouluilla on yhteinen korkeakoulukirjasto ja yhteinen kielikeskus. (Lapin korkeakoulukonserni-sivusto 2011.)

Kemi-Tornion ammattikorkeakoululla on toimipisteitä Kemissä ja Torniossa. Tutkinnon voi suorittaa päätoimisena opiskeluna tai aikuisopiskeluna, ja myös ruotsin- ja englanninkielisiä koulutusohjelmia on tarjolla. Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyötä, työelämäyhteistyötä sekä aluekehitystyötä toteutetaan yhteistyössä Digipoliksen, Mediapoliksen, HumanNetin ja Jaloteräksen kanssa. (KTAMK – sivusto 2011.) Kemissä on tekniikan ja liiketalouden koulutusyksikkö Kosmos, sekä sosiaali- ja terveysalan yksiköt. Torniossa on kaksi koulutusyksikköä, Mercuria ja Minerva, joissa voi opiskella liiketaloutta, tietojenkäsittelyä ja kulttuurialaa.

3.2 Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun liiketalouden opinnot

Liiketalouden koulutusohjelma kestää 3,5 vuotta. Koulutus sisältää 210 opintopistettä (op). Opinnot koostuvat perusopinnoista (13 op), yhteisistä ammattiopinnoista (87 op), vaihtoehtoisista ammattiopinnoista (50 op), vapaasti valittavista opinnoista (15 op), työharjoittelusta (30 op) ja opinnäytetyöstä (15 op). Koulutusohjelman tarkoituksena on kehittää opiskelijasta monipuolinen liiketalouden osaaja, jolla on osaamista yrittäjätoiminnasta ja liiketoiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen liittyvistä asioista.

Opiskelun aikana tehdään projektimuotoisia harjoitus- ja kehittämistehtäviä alueen pk-yrityksille. Tehtävät vaihtelevat liikeidean ja yritystoiminnan kuvaamisesta opinnäytetöinä toteutettaviin laajempiin kehittämistehtäviin. Osa opiskelusta toteutetaan harjoittelujaksoissa, joiden aikana tutustutaan elinkeinoelämään ja opitaan soveltamaan käytäntöön koulussa opittuja asioita. Opinnot on mahdollista suorittaa myös aikuiskoulutuksena, joka tapahtuu pääosin etäopiskeluna 2 – 3 iltana viikossa. (Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu, aikuiskoulutus, hakijan opas 2011, 24; Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun opinto-opas 2010 – 2011, 34.)

Liiketalouden opinnoissa voi suuntautua Kemissä kansainväliseen liiketoimintaan painottuvaan logistiikkaan tai Torniossa yritystoiminnan kehittämiseen. Logistiikan opinnoissa perehdytään mm. tuotannon ja jakelun, hankinta- ja kuljetuspalvelujen sekä asiakassuhteiden johtamiseen ja kehittämiseen. Yritystoiminnan kehittämisen opinnot voi suorittaa toisesta vuodesta lähtien tekemällä todellisia tehtäviä toimeksiantavien organisaatioiden kanssa. Vaihtoehtoisesti voi opiskella monimuotoisesti, jolloin lähi- ja etätyöskentely verkossa vuorottelevat antaen joustavuutta opiskeluun. (Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun opinto-opas 2010 – 2011, 35.) Aikuisopetus suoritetaan etäopetuksena 2 – 3 iltana viikossa. Opinnot toteutetaan reaaliaikaisella, Internet-pohjaisella iLinc-etäopiskelujärjestelmällä. Luennot nauhoitetaan, joten niitä voi kuunnella myös jälkikäteen. Etäluentoja varten opiskelijalla täytyy olla tietokone, jossa on laajakaistayhteys. (Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu, aikuiskoulutus, hakijan opas 2011, 24.)

4 EMPIIRISEN TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

4.1 Tutkimushaastattelu

Ruusuvuori ja Tiittula (2005, 22) kertovat artikkelissaan Tutkimushaastattelu ja vuorovaikutus, että tutkimushaastattelu rakennetaan pohjimmiltaan samoilla keinoilla kuin muutkin keskustelut. Esimerkeiksi Ruusuvuori ja Tiittula mainitsevat vanhemman ja lapsen välisen keskustelun siitä, mitä koulussa tapahtui, asiointikäynnin virastossa tai tutkijan ja tutkittavan välisen haastattelutilanteen. Haastattelutilanteessa kysytään kysymyksiä, tehdään oletuksia ja osoitetaan ymmärrystä välittäen kiinnostusta.

Toisin kuin arkikeskustelussa, tutkimushaastattelulla on erityinen tarkoitus ja erityiset osallistujaroolit: haastattelija on tietämätön osapuoli, ja tieto on haastateltavalla, haastatteluun on ryhdytty tutkijan aloitteesta, ja tutkija myös yleensä ohjaa tai vähintäänkin suuntaa keskustelua tiettyihin puheenaiheisiin (Ruusuvuori & Tiittula 2005, 22). Ruusuvuori ja Tiittula (2005, 23) mainitsevat sen, että haastattelulla on aina tietty päämäärä, johon haastattelun kautta pyritään: haastattelijalla on tiedon intressi, jonka vuoksi hän tekee kysymyksiä ja aloitteita, kannustaa haastateltavaa vastaamaan, ohjaa keskustelua, fokusoi sitä tiettyihin teemoihin jne. Haastattelukysymyksemme on samalla tavalla luotu ohjaamaan haastattelutilannetta tiettyyn päämäärään, eli löytämään yhteistyömahdollisuuksien kehittämisen kannalta olennaisia seikkoja.

Tutkimushaastattelua ohjaa tutkimuksen tavoite. Näkyvimmin haastattelun erottavat keskustelusta osallistujien roolit: haastattelijan kysyjän, tiedon kerääjän rooli ja haastateltavan vastaajan, tiedon antajan rooli. Toiminnallisemmasta näkökulmasta ero on se, että haastattelussa osallistujat toteuttavat tilanteeseen kuuluvia tehtäviään keskustelun keinoin. Tilanteen institutionaalisuutta korostaa tallennus: nauhoitus ja se, että haastattelija tekee muistiinpanoja. (Ruusuvuori & Tiittula 2005, 23).

4.2 Tutkimusprosessi

Itse tutkimusprosessin aloitimme heti, kun Jukka Auranen antoi meille neljän yrityshautomossa olleen yrityksen yhteystiedot. Otimme yrityksiin sähköpostilla yhteyttä vuoden 2011 marraskuun loppupuolella ja kysyimme halukkuutta haastatteluun. Painotimme, että yritysten ei tarvitse miettiä haastatteluajankohtia tai muita seikkoja vielä, vaan vasta, kun olemme saaneet haastattelukysymykset valmiiksi. Saimme vastaukset yrityksiltä pikaisesti. Kaikki neljä yritystä suostui haastatteluun, joten pystyimme aloittamaan haastattelukysymysten laatimisen.

Laatiessamme haastattelukysymyksiä pyrimme siihen, että kysymykset olisivat mahdollisimman selkeitä ja helposti ymmärrettäviä. Tämä osoittautui suhteellisen vaikeaksi alussa, sillä pyrimme pitämään kysymysten määrän alle kymmenessä, joten kysymykset piti laatia myös tarpeeksi laajoiksi, jotta saisimme kaiken tarvitsemamme tiedon niillä. Laadimme kahdeksan kysymystä ja arvioimme haastattelun pituudeksi noin tunnin. Kun olimme saaneet laadittua hyvän sarjan kysymyksiä, joilla mielestämme saisimme parhaan mahdollisen tutkimustuloksen, otimme yhteyttä case-yrityksiin ja sovimme haastatteluajankohdat. Tarkoituksenamme oli tehdä haastattelusta mahdollisimman vaivaton yrityksille, joten kaikki haastattelut pidettiin yritysten omissa tiloissa. Yksi haastattelu pidettiin Kemissä ja loput kolme, Torniossa. Suoritimme haastattelut helmikuussa 2012. Haastatteluja varten lainasimme koulun opintotoimistosta digitaalisen nauhurin, jolla nauhoitimme haastattelut.

Ensimmäisen haastattelun yhteydessä arvioitu kesto osoittautui noin puolta lyhyemmäksi, eli noin 30 minuutin mittaiseksi. Tämän ensimmäisen haastattelun yhteydessä saimme idean myös kahteen uuteen kysymykseen. Nämä kysymykset osoittautuivat niinkin tärkeiksi, että lisäsimme ne alkuperäisten kysymysten joukkoon. Näin kysymysten kokonaismäärä kasvoi kymmeneen (Liite 1). Kaikki haastattelut sujuivat ongelmitta ja saimme enemmän materiaalia, kuin olimme aluksi ajatelleet saavamme.

Suoritimme yritysten haastattelut ensin, ja niistä saatujen vastausten ja ideoiden pohjalta laadimme kysymykset valitsemillemme henkilöille KTAMK:n henkilöstöstä. Otimme sähköpostitse yhteyttä KTAMK:n kehityspäällikköön ja hänen sijaiseensa sekä kaupan ja kulttuurin yksikön koulutuspäällikköön. Saimme heiltä kaikilta vastaukset

sähköpostilla kysymyksiimme. Emme kokeneet tarvetta haastatella heitä kasvotusten, sillä kysymyksiä oli vain neljä kappaletta (Liite 2) ja suullisena käydyn haastattelun kesto olisi jäänyt hyvin lyhyeksi. Käytimme koululta saatuja tietoja faktapohjaisena lähteenä yrityksiltä saatuja tietoja analysoitaessa. Käytimme tätä faktatietoa ikään kuin ”suodattaaksemme” kaiken turhan tai toteuttamiskelvottoman tiedon analysointiprosessistamme pois. Näin saimme mahdollisimman hyödyllistä ja käyttökelpoista tietoa johtopäätösten tekoa varten. Kirjoitimme tutkimustulokset siten, että vastauksia ei voi yhdistää vastaajiin. Kerroimme tämän myös haastateltaville haastattelujen yhteydessä. Lopuksi kävimme keskustelemassa toimeksiantajamme yhteyshenkilön Jukka Auranen kanssa ja saimme tästä tapaamisesta tarvittavia lisätietoja johtopäätöstemme tekoa varten.

4.3 Tulosten analysointi

Ennen kuin haastatteluista saatua aineistoa pystyy analysoimaan, tulee se litteroida eli kirjoittaa puhtaaksi tekstimuotoon. Ruusuvuori (2010, 427) toteaa artikkelissaan, että laadullisessa haastattelututkimuksessa on yleistä tehdä analyysi litteroidusta aineistosta. Tämän Ruusuvuori perustelee sillä, että isompien kokonaisuuksien hahmottaminen nauhoitetusta puheesta kuuntelemalla olisi vaikeaa, ellei jopa mahdotonta. Haastatteluja nauhurista kuuntelemalla voi havainnoida helposti, milloin haastateltava epäröi vastausta, naurahtaa tai huokaa ääneen. Tällaisten eleiden huomiointi on tärkeää tulosten analysoinnin kannalta. Tärkeää ei ole se, mitä on sanottu vaan enemmän miten on sanottu.

5 TUTKIMUSTULOKSET

5.1 Yrityshaastatteluiden tulokset

Ensiksi kysyimme, millaista yhteistyötä yrityksillä on ollut KTAMK:n kanssa ja millaista yhteistyötä voisi olla. Puolet yrityksistä ei ollut aiemmin ollut yhteistyössä KTAMK:n kanssa, mutta näkivät yhteistyön hyvänä ideana, heti kun sellaiseen vain tarjoutuu mahdollisuus. Kahdella yrityksellä oli aiempaa kokemusta yhteistyöstä, mutta kyseessä ei ollut liiketalouden koulutusohjelma, vaan tuotantotalouden tai kulttuurin ala. Kaksi haastateltua yrittäjää mainitsi myös KTAMK:n Innomaraton - innovointitapahtuman, jossa olivat olleet itse mukana. Heidän mielestään tapahtuman lähtökohdat olivat hyvät. He eivät kuitenkaan pitäneet sitä hyödyllisenä oman liiketoimintansa kannalta, sillä toimeksiannoista saadut lopputulokset eivät tyydyttäneet heitä. Yrittäjien mielestä mahdollinen yhteistyö voisi liittyä esimerkiksi markkinointiin ja myyntiin. Tällaisen yhteistyön kautta voisi päästä myös työharjoittelijaksi helpommin.

”Jotaki opetustyötä voisi kait olla.”

”--- kun ei pysty ite tekemään kaikkea niin opiskelijoilta voisi saaha isonki hyödyn.”

”Jos miettii vaikka harjoituspaikkaa tulevaisuudessa niin jos tekee esimerkiksi jonku repäsevän liiketoimintasuunnitelman, niin totta kai se jää sille yritykselle paremmin mieleen ja siitä voisi päästä vaikka työharjoitteluun.”

Kaikki vastaajat näkevät yhteistyön KTAMK:n kanssa tärkeänä asiana. Opiskelijat saivat hyötyä tiedon ja käytännön kautta, ja yrittäjä saisi hyödyn uusien ideoiden muodossa. Ammattikorkeakoulussa pitäisi aina tietää, mihin suuntaan yritysmaailmassa

ollaan menossa. Seuraavaksi kysyimme hieman liiketalouden opintojen rakenteesta. Halusimme tietää, millaiset kurssit olisivat yrittäjien mielestä hyödyllisiä. Tässä kysymyksessä valinnaisten, syventävien kurssien tärkeys nousi esiin päällimmäisenä. Monella kurssilla käydään aiheesta vain niin sanotusti pintaraapaisu, ja jos opiskelija on asiasta kiinnostunut, hän voisi ottaa peruskurssin lisäksi syventäviä opintoja. Myös yritystoimintaan kannustava, käytännönläheinen kurssi olisi erään yrittäjän mielestä hyödyllinen. Kenelläkään yrittäjällä ei ollut suunnitelmissa yhteistyötä KTAMK:n kanssa tällä hetkellä. Yrittäjät näkivät kuitenkin mahdollisuutena hautomoyritysten osallistumisen kursseille case-yrityksenä, mikäli sopiva kurssi löytyy. Haastateltavien mielestä toimeksiannot pitäisi tehdä aina oikeille yrityksille, jotta annettu tehtävä motivoisi opiskelijoita paremmin, eikä työhön käytetty aika menisi hukkaan.

”--- jos henkilö on pakotettu kurssille niin se on vähän hakuammuntaa meidän kannalta jos sitä opiskelijaa ei itteä kiinnosta.”

”--- teette oy putki ab:lle nettisivut, ei ollu kauheen inspiroiva ja sen näki sitten lopputuloksesta.”

”--- työn pitää perustua johonkin oikeaan tarpeeseen yrittäjälle ---”

Yrittäjät painottivat vastauksissaan markkinoinnin ja myyntityön kurssien tärkeyttä aloittavalle yrittäjälle. Monet haastatelluista henkilöistä ovat yksityisyrittäjiä, joten ajan löytyminen yhteistyöhön KTAMK:n kanssa on monille haaste. Erään yrittäjän mielestä yhteistyöstä olisi hyötyä, jos opiskelijat löytäisivät jonkin toteutettavan idean, ja jos yrittäjä voisi omin sanoin kertoa omasta yritystoiminnastaan ja ehdottomasti myös kompastuskivistään.

”Ihan oikeesti ei jää aikaa mutta kun on aikaa niin todellakin haluan pitää yhteyttä.”

”Ohjaamiseen ja tuommoseen menee aikaa ihan mukavastikin, mutta miksei sitä vois yrittää.”

Kysyimme haastateltavilta viimeiseksi heidän mielipiteitään yhteistyön nykytilanteesta yleisellä tasolla. Yhteistyön nykytila nähdään yleisesti melko heikkona tällä hetkellä.

Kaikki on tällä alueella suhteellisen erillään: yrittäjät, koulu, yrittäjäjärjestöt ja yrittäjäneuvojat. Parannusehdotuksia saimme haastattelun lopuksi hyvin, ja annoimmekin haastateltaville vapaan sanan kertoa omia ajatuksiaan yhteistyön kehittämiseksi. Erään haastateltavan mielestä verkostoitumiseen olisi hyvä panostaa enemmän, ja KTAMK:n ja Digipoliksien yhteistyön pitäisi olla näkyvämpää ja avoimempaa.

Opetusohjelmiin toivottiin myös jatkuvaa vuorovaikutusta. Yksi hautomossa toimineista haastatelluista yrityksistä painottaa, että jo opiskeluaikana olisi ollut hyvä tietää yrityshautomon tuomasta mahdollisuudesta. Olisi hyvä, jos hautomoyrityksiä voisi käydä koululla ”esittelemässä” itsensä ja kertomassa toiminnastaan. Tämä voisi madaltaa yrittäjäksi ryhtymisen kynnyksiä. Yrityksen perustaminen -kurssi, joka järjestettäisiin yhteistyössä yrityshautomon kanssa, voisi olla hyvä idea. Yhteistyötä voisi parantaa kehittämällä alueellista yhteistyötä yritysten, koulun ja kuntien kanssa tekemällä siitä enemmän yhteistä. Yhteistyö voisi parantua myös hakemalla ne kanavat, joiden kautta yrittäjä saataisiin yhteistyöhön. Yrittäjäjärjestöjen kautta voisi helpommin saada yrittäjiin yhteyden, kun esimerkiksi lehtimainos voi helposti mennä lukijalta kiireessä ohi.

”--- kerrottas että hei te ette oo yksin tän kanssa vaan täällä on tää hautomo joka auttaa näissä niin porukka uskaltais lähtä yrittämään.”

”--- jokkainen ollaan omassa poterossaan niin vaikeaa on yhteistyö.”

”Riittäis melkein yks organisaatio joka hoitais kaikki yrittäjät, yrittäjäjärjestöt ja koulut.”

”--- hautomo ei oo vaan yrityksiä varten vaan sitä koko aluetta varten.”

5.2 Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun henkilöstön haastattelujen tulokset

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun kehityspäällikön ja hänen sijaisensa sekä kaupan ja kulttuurin yksikön koulutuspäällikön haastatteluista selvisi, että KTAMK:n ja

Digipoliksen väliselle yhteistyölle olisi tarvetta. Ensin kysyimme, millaista yhteistyötä KTAMK:lla on ollut Digipoliksen yrityshautomon kanssa. Aikaisempaa yhteistyötä on ollut muun muassa yrityskehittäjä Jukka Auranevan kanssa, joka on käynyt kursseilla kertomassa yrittäjyyteen liittyvistä tekijöistä, mahdollisuuksista ja rahoituksesta. Yhteistyötä on myös ollut Kemi-Tornio Business Growth suunnitelman muodossa, jonka tarkoituksena on ollut mallintaa yritystoiminnan kehittämistä Kemi-Tornion alueella. Suunnitelman perusajatus on ollut, että KTAMK vastaa esihautomotoiminnasta. Tätä yhteistyömallin suunnitelmaa on käytetty mm. NoCry- ja Mopaali- hankkeissa. LiikeAkatemian väki on osallistunut kahdesti Heavy Hightech Design Maratoniin hyvin kokemuksin. Lisäksi KTAMK on osallistunut Digipoliksen tapahtumiin ja sen järjestämiin yritysvierailuihin. Myös Digipolis on osallistunut vastaavasti KTAMK:n järjestämiin tapahtumiin.

Seuraavaksi tiedustelimme tulevaisuuden yhteistyösuunnitelmista. KTAMK tekee mielellään yhteistyötä ja pyrkii löytämään uusia yhteistyömahdollisuuksia, jotka hyödyttäisivät toimeksiantajia ja opiskelijoita. Suunnitteilla onkin entistä tiiviimpää yhteistyötä. Avainsanaksi oppilaitos mainitsee systematisoinnin. KTAMK:n mielestä hautomoyritykset sopisivat hyvin kursseilla tehtävien oppimistehtävien case-yrityksiksi, ja ne elävöittäisivät kursseja hyvin. Torniossa Liikeakatemia onkin tehnyt hautomoyrityksille erilaisia toimeksiantoja, muun muassa markkinointitutkimuksen ja tapahtumien järjestämisen muodossa. Haastateltavat näkevät tällaisessa yhteistyössä ongelmana sen, että yrittäjän aika ei aina välttämättä riitä koulussa vierailuun, joten käytännönläheinen yhteistyö voi olla vaikeaa toteuttaa, ja tulos jää usein vain paperiseen toimeksiantoon. Yrityshaastatteluiden yhteydessä tuli ilmi idea kurssista tai luennosta, jonka KTAMK voisi toteuttaa Digipoliksen kanssa yhteistyönä. Kysyimme haastateltavilta tällaisen yhteistyön mahdollisuudesta, ja idea oli kannatettava. Tällainen kurssi tai luento onkin ollut suunnitteilla jo vuoden päivät. Kukaan ei vain ole ryhtynyt toteuttamaan sitä.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA OMA POHDINTA

Tutkimustulosten perusteella voimme todeta, että KTAMK:n ja yrityshautomon välillä voisi olla enemmän yhteistyötä. Yrityshautomossa toimineiden yrittäjien mielestä yhteistyö on hyvä ja toivottava asia. Kaikki neljä haastateltua yritystä olisi halukkaita yhteistyöhön. Haastatelluista yrityksestä kahdella on jo ollut KTAMK:n kanssa aikaisempaa yhteistyötä.

Liiketalouden koulutusohjelma voisi tukea aloittavaa yrittäjää esimerkiksi case-tehtävien muodossa. Kaikki haastatellut yrittäjät olivat sitä mieltä, että markkinointiin tai myyntiin painottuvat toimeksiannot olisivat hyödyllisimpiä. Opiskelijoilta voisi saada uutta näkökulmaa markkinointiin ja myyntiin, jollaista yrittäjillä itsellään ei välttämättä kovin paljon ole. Ongelmana tässä näemme yrittäjälle luodun hyödyn laadun. Yrittäjien aika on erittäin rajallista. Siksi olisi tärkeää, että toimeksiannoista syntynyt materiaali on oikeasti hyödyllistä yrittäjille, eikä työhön käytetty aika olisi mennyt hukkaan. KTAMK:lla on vaikea suunnitella tällaisia toimeksiantopohjaisia yhteistyökursseja, sillä aikataulujen yhteensovittaminen yrittäjien kanssa on varmasti vaikeaa. Useampi tutkimuksessa haastateltu yrittäjä kertoi olevansa halukas yhteistyöhön, mutta aika ei vain yksinkertaisesti riitä.

Tuloksissa mainitaan yrittäjien pitävän tärkeänä sitä, että opiskelijat käyttäisivät toimeksiannoissa oikeita yrityksiä keksittyjen sijaan. Tämän he perustelivat sillä, että se parantaisi opiskelun mielekkyyttä. Mielestämme tämä on totta. On turhaa tehdä työtä kuvitteelliselle yritykselle, sillä työpanos ei johda mihinkään oikeaan. Yrittäjällä pitäisi myös olla innostusta ja mielenkiintoa case-toimeksiantoja kohtaan, jotta opiskelijat tuntisivat työnsä kiinnostavaksi. Omien kokemustemme pohjalta voimme todeta, että toimeksiannon työstäminen ei tunnu mielekkäältä, mikäli yrittäjä ei ole tarpeeksi innostunut yhteistyöstä. Lopullisen tuloksen laatu kärsii myös tästä. Hautomoyritykset ovatkin varteenotettavampia vaihtoehtoja toimeksiantoihin, kuin vuosia toimineet yritykset, jotka mahdollisesti ovat niin sanotusti kangistuneet kaavoihinsa. Ongelmana tässä näemme hautomoyritysten olevan vielä niin alkutekijöissä, että toimeksiantoa ei

olisi hyödyllistä lähteä edes toteuttamaan. Siksi toimeksiantoon tulisi valita yritys, jolla on jo jonkinlaista yritystoimintaa.

Tutkimustuloksissa mainittiin Innomaraton –tapahtuma, johon haastatellut yrittäjät eivät olleet kovinkaan tyytyväisiä. Tapahtuman toimeksiantojen tulokset olivat olleet keskinkertaisia. Itse tapahtumaan osallistuneina voimme todeta, että suunnittelussa oli puutteita. Meidät jaettiin ryhmiin, jotka koostuivat useamman koulutusalan opiskelijoista. Ryhmät eivät kuitenkaan olleet tasavertaisia, koska monesta ryhmästä puuttui jonkin koulutusalan opiskelijoita. Tulokset jäivät tämän vuoksi puutteellisiksi. Tätä väitettä tukee myös KTAMK:n opinnäytetyönä tehty tutkimus Innomaratonin vaikuttavuudesta alueen elinkeinoelämään ja organisaatioihin. Tutkimuksesta selviää, että vuosina 2006–2011 mukana olleet toimeksiantajat eivät olleet kovinkaan tyytyväisiä tuloksiin (Kauppi 2011). Tämän perusteella voimme todeta, että tapahtumaa pitäisi kehittää niin, että yrittäjiä kuunneltaisiin enemmän jo tapahtumaa suunniteltaessa ja opiskelijaryhmät valittaisiin enemmän yritysten tarpeita kuunnellen.

Mielestämme useampi saman koulutusalan opiskelijoista koostuva ryhmä voisi työstää yhdelle yritykselle toimeksiantoa. Hautomoyritykset sopisivat tähän mainiosti, sillä ne ovat tuoreita yrityksiä ja molemminpuolinen hyöty heidän ja opiskelijoiden välillä olisi varmasti suurempi, kuin jo kauan toiminutta yritystä käytettäessä. Vaihtoehtoisesti Innomaraton –tapahtuman voisi järjestää pelkkänä innovointitapahtumana, jossa kehiteltäisiin uusia liiketoimintaideoita. Tällaisenaan tapahtumaan ei osallistuisi ollenkaan toimeksiantajayrityksiä, vaan se toteutettaisiin yhteistyössä yrityshautomo Innovaattorin kanssa. Tästä voisi poikia uusia, oikeita yrityksiä.

Yrityshautomossa toimiva aloittava yrittäjä voisi tukea liiketalouden koulutusohjelmaa esimerkiksi tulella jollekin yrittäjyyttä käsittelevälle kurssille kertomaan omista kokemuksistaan yrittäjyydestä ja sen aloittamisesta. Etenkin yrityksen perustamisen alkuvaiheiden vastoinkäymisistä tulisi kertoa avoimesti, eikä kaunistella niitä. Mielestämme olisi tärkeää tietää myös näistä negatiivisista asioista, jotta opiskelija osaisi varautua tällaiseen, mikäli se sattuisi omalle kohdalle. Yrittäjyyden positiivisia asioita ei tulisi tietenkään unohtaa, ettei opiskelijoille luotaisi kauhukuvia. Omiin opintoihimme kuului kurssi yrityksen perustamisesta, jossa perustettiin kuvitteellinen yritys. Tällainen kurssi olisi mielestämme sopiva yrittäjän vierailulle. Kurssia voisi jatkaa pelkän perustamisen sijaan kuvitteellisilla ongelmatilanteilla, jotka ratkaistaisiin

yhdessä yrittäjän kanssa. Oikeiden toimeksiantojen avulla parannetaan opiskelijan yrittäjäyshenkeä ja siksi olisi erittäin tärkeää, että toimeksiannot tuntuvat oikeasti hyödyllisiltä. Tällaisten toimeksiantopohjaisten kurssien myötä opiskelijat voivat oppia enemmän yrittäjäydestä ja siihen liittyvistä asioista, joka voisi kannustaa opiskelijoita ryhtymään yrittäjiksi. Tämä voisi mahdollisesti tuoda uusia asiakkaita yrityshautomollekin.

Jatkotutkimuskohteena voisi olla jonkinlainen kurssi, jonka KTAMK toteuttaisi yhteistyönä yrityshautomo Innovaattorin kanssa. Myös jonkinlaisen yrityksen perustamiseen liittyvän seminaarin järjestäminen voisi olla jatkotutkimuskohteena. Tutkimuksen voisi suorittaa toiminnallisena opinnäytetyönä. Mikäli tällainen kurssi tai seminaari järjestettäisiin, voisi sen pohjalta suorittaa määrällisenä tutkimuksena osallistujille kyselyn tällaisen kurssin tai seminaarin hyödyllisyydestä. Aiempaa yhteistyötä KTAMK:lla ja yrityshautomo Innovaattorilla on ollut useampaan otteeseen ja se on todettu hyödylliseksi niin yrittäjien kuin KTAMK:n henkilöstönkin mielestä. Mitään kovin jatkuvaa yhteistyömuotoa ei kuitenkaan ole saatu aikaiseksi. Auranen ja Helamo ovat itse maininneet, että Innovaattori - yrityshautomon rooli uuden ja innovatiivisen yritystoiminnan edistäjänä on tällä hetkellä Kemi-Tornion alueella suhteellisen passiivinen ja yrityshautomoa on vaikeahko tunnistaa. Siksi jonkinlaisen yhteistyönä toteutetun seminaarin järjestäminen voisi tuoda lisää tunnettuutta yrityshautomollekin, joka vuorostaan edistäisi yhteistyömahdollisuuksia.

LÄHTEET

Painetut

- Aaltola, Juhani & Valli, Raine 2007. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineiston keruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. 2. painos. WS Bookwell Oy, Juva.
- Ammattikorkeakoululaki 2003. 9.5.2003/351.
- Hirsjärvi, Sirkka; Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2007. Tutki ja kirjoita. 13. painos. Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu.
- Metsämuuronen, Jari 2008. Laadullisen tutkimuksen perusteet. Metodologia – sarja 4. 3. painos. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä.
- Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu. Aikuiskoulutus 2011. Hakijan opas. KTAMK Viestintäpalvelut, Kemi, 24, 28.
- Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun opinto-opas 2010 – 2011. Hallintopalvelut / AMK – viestintä, Kemi, 34–39.
- Ruusuvuori, Johanna & Nikander, Pirjo & Hyvärinen, Matti (toim.) 2010. Haastattelun analyysi. Vastapaino, Tampere.
- Ruusuvuori, Johanna 2010. Litteroijan Muistilista. Teoksessa Ruusuvuori, Johanna & Nikander, Pirjo & Hyvärinen Matti (toim.) Haastattelun Analyysi, 427.
- Ruusuvuori, Johanna & Tiittula, Liisa (toim.) 2005. Tutkimushaastattelu ja vuorovaikutus. Gummerus kirjapaino, Jyväskylä.
- Ruusuvuori, Johanna & Tiittula, Liisa 2005. Haastattelu – tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. Teoksessa Ruusuvuori, Johanna & Tiittula, Liisa (toim.) Tutkimushaastattelu ja vuorovaikutus, 22–23.
- Saurio, Simo 2003. Yrittäjyyden edistäminen ja yrityshautomotoiminta ammattikorkeakouluympäristössä. Kehitys Oy, Pori.

Painamattomat

Auraneva, Jukka, Yrityskehittäjän haastattelu, Digipolis, Kemi, 19.4.2012.

Auraneva, Jukka & Helamo, Markku, 2011. Hautomotoiminnan esittelydiat.

Digipolis Internet -sivusto. Luettu 21.1.2011.

<<http://www.digipolis.fi/fi/digipolis/yleista.html>>

Helsingin yliopisto. Laadulliset menetelmät yhteiskuntatieteissä. Mitä ja millaista on laadullinen tutkimus? Luettu 18.10.2011.

<<http://www.valt.helsinki.fi/blogs/laadtut/pyorala.htm>>

Kauppi, Anna-Riitta 2011. InnoMaratonin vaikuttavuus alueen elinkeinoelämään ja organisaatioihin. Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu, liiketalouden koulutusohjelma, taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto. Opinnäytetyö.

Kemi-Tornion alueyrityspalvelut. Kasvupalvelut. Luettu 27.1.2011.

<<http://www.kemitornioypalvelu.fi/kasvu.php>>

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun Internet -sivusto. Luettu 28.1.2011.

<<http://www.tokem.fi>>

Kide-Solutions Oy Internet -sivusto. Luettu 3.11.2011.

<<http://www.kidesolutions.fi/fi/index.php>>

Lakiasiantoimisto Tuula Mäkinen Oy Internet -sivusto. Luettu 3.11.2011.

< <http://www.lakimakinen.fi/>>

Lapin korkeakoulukonserni Internet -sivusto. Luettu 29.1.2011.

<<http://www.luc.fi>>

Polaris Kielipalvelut Oy Internet -sivusto. Luettu 3.11.2011.

< <http://www.polariskielipalvelut.fi/index.php>>

Saukkonen, Pasi. Teoreettinen viitekehys. Luettu 26.1.2011.

<http://www.valt.helsinki.fi/staff/psaukkon/tutkielma/Teoreettinen_viitekehys.html>

Sitra 2008. Aktivointi- ja esihautomotoiminta kirittävät yrittäjiä. Luettu 9.5.2012.

<<http://www.sitra.fi/uutiset/2008/aktivointi-ja-esihautomotoiminta-kirittavat-yrittajia>>

Team Botnia Oy Internet -sivusto. Toimiala. Luettu 19.4.2012.

< <http://www.teambotnia.fi/toimiala.aspx>>

Tuunaustoimisto iLme Internet -sivusto. Luettu 3.11.2011.

<<http://www.tuunaustoimisto.fi/>>

LIITTEET

Liite 1

Haastattelukysymykset hautomoyrityksille

1. Oletko opiskellut KTAMK:ssa? Mikä linja? Milloin?
2. Mikä sai sinut/yrityksesi hakeutumaan yrityshautomoon?
3. Millaista yhteistyötä yritykselläsi on ollut KTAMK:n kanssa? / Millaista voisi olla?
4. Onko/olisiko yhteistyö KTAMK:n kanssa mielestäsi tärkeää? Miksi?
5. Millaiset kurssit olisivat hyödyllisiä (liiketalouden koulutusohjelmassa)? Pitäisikö kurssien olla valinnaisia vai pakollisia?
6. Onko jonkinlaista yhteistyötä suunnitteilla? Voisiko hautomoyrityksiä olla kursseilla case-yrityksinä?
7. Olisitko itse valmis/halukas osallistumaan ko. kurssille yrittäjänä?
8. Millaista hyötyä näet tällaisten kurssien tuovan opiskelijoille sekä yrittäjälle?
9. Millaisena näet yhteistyön nykytilanteen yleisellä tasolla?
10. Muuta lisättävää.

Haastattelukysymykset Kemi-Tornion ammattikorkeakoululle

1. Onko KTAMK:lla ollut yhteistyötä Digipolixen yrityshautomon, Innovaattorin, kanssa/millaista?
2. Onko jonkinlaista yhteistyötä suunnitteilla?
3. Olisiko hautomoyrityksiä mahdollista käyttää kursseilla case-yrityksinä?
4. Haastattellessamme hautomossa jo olleita yrityksiä, kävi ilmi seuraava idea:
Voisiko KTAMK järjestää Digipolixen kanssa yhteistyössä jonkinlaisen luennon tai kurssin aiheena yrittäjyys tai yritystoiminnan aloittaminen?